

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΔΕΥΤΕΡΑ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

ΚΕΙΜΕΝΑ

Ubi Hercules, e somno excitatus, gregem aspexit et partem abesse sensit, perguit ad proximam speluncam; sed postquam boum vestigia foras versa vidit, confusus gregem ex loco infesto amovēre coepit. Sed bovm mugitus ex speluncā audītus Herculem convertit. Tum Cacus, vi prohibēre eum conātus, Herculis clavā interficitur.

.....
Qui potuisti populāri hanc terram, quae te genuit atque aluit? Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit? Quamvis infesto et mināci animo perveneras, cur, cum in conspectu Rōma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penātes mei sunt, mater coniunx Iīberique»? Ergo ego nisi peperissem, Rōma non oppugnarētur; nisi filium habērem, Iībera in Iīberā patriā mortua essem. Ego nihil iam pati possum nec diu miserrima futūra sum: at contra hos, si pergis, aut immatūra mors aut longa servitus manet.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των αποσπασμάτων «*sed postquam boum vestigia ... Herculis clavā interficitur*» και «*Quamvis infesto et mināci animo perveneras ... aut longa servitus manet*».

Μονάδες 20

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με βάση το περιεχόμενό τους ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

1. Το πρώτο μεγάλο δάνειο των Ρωμαίων από τους Έλληνες ήταν το αλφάβητό τους.
2. Ο Λίβιος Ανδρόνικος μετέφρασε στα λατινικά την *Ιλιάδα* του Ομήρου.
3. Η σχέση του Ρωμαίου λογοτέχνη με το ελληνικό πρότυπο είναι η δημιουργική πρόσληψη («imitatio») και ο ανταγωνισμός («aemulatio»).
4. Τα *Γεωργικά* (*Georgica*) είναι έργο του Κόιντου Οράτιου Φλάκκου.
5. Ο Προπέρτιος επινόησε και καλλιέργησε την ποίηση της εξορίας.

Μονάδες 10

B2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της **Στήλης Α** με τις ετυμολογικά συγγενείς λέξεις της Νέας Ελληνικής της **Στήλης Β**.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. partem	α. γένος
2. boum	β. δομικός
3. genuit	γ. παραμονή
4. domus	δ. παρτίδα
5. manet	ε. βοδινό

Μονάδες 10

Γ1α. «**Qui potuisti populāri hanc terram, quae te genuit atque aluit?**»: Στο παραπάνω απόσπασμα να εντοπίσετε τις τρεις (3) αντωνυμίες (μονάδες 3) και να τις μεταφέρετε στον ίδιο τύπο, στον άλλο αριθμό (μονάδες 3).

μονάδες 6

Γ1β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις / συνεκφορές:

somno	: την ονομαστική πτώση, στον ίδιο αριθμό
vestigia	: την αιτιατική πτώση, στον άλλο αριθμό
speluncā	: τη δοτική πτώση, στον άλλο αριθμό
ira	: την αιτιατική πτώση, στον ίδιο αριθμό
infesto animo	: την ονομαστική πτώση, στον ίδιο αριθμό
mater	: τη γενική πτώση, στον ίδιο αριθμό
diu	: τον συγκριτικό βαθμό
longa	: τον ίδιο τύπο, στον συγκριτικό βαθμό

μονάδες 9

Μονάδες 15

Γ2α. «**Ubi Hercules ... Herculis clavā interficitur**»: Στο παραπάνω απόσπασμα να εντοπίσετε τα τρία (3) απαρέμφατα (μονάδες 3) και να τα μεταφέρετε στον παρακείμενο, στην ίδια φωνή (μονάδες 3).

μονάδες 6

Γ2β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

vidit	: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής μέλλοντα και συντελεσμένου μέλλοντα, στην ίδια φωνή
convertit	: τον ίδιο τύπο, στην οριστική παρατατικού
potuisti	: τον ίδιο τύπο, στην οριστική ενεστώτα και μέλλοντα
sunt	: το απαρέμφατο ενεστώτα
habērem	: την αιτιατική πτώση στο σουπίνο
manet	: τον ίδιο τύπο στην υποτακτική ενεστώτα και παρατατικού

μονάδες 9

Μονάδες 15

Δ1α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:

bonum:	είναι	στο .....
clavā:	είναι	στο .....
populari:	είναι	στο .....
mei:	είναι	στο .....
mors:	είναι	στο .....

μονάδες 10

Δ1β. «**postquam boum vestigia foras versa vidit**»: Να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της (μονάδες 3).

μονάδες 5

Μονάδες 15

Δ2α. «**pergit ad proximam speluncam**»: Να εντοπίσετε τον επιθετικό προσδιορισμό (μονάδα 1) και να τον αναλύσετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδες 6).

μονάδες 7

Δ2β. «**Ubi Hercules ... convertit**»: Να εντοπίσετε (μονάδες 4) και να αναγνωρίσετε (μονάδες 4) τους εμπρόθετους προσδιορισμούς του παραπάνω αποσπάσματος.

μονάδες 8

Μονάδες 15

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο **εξώφυλλο** να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο **εσώφυλλο πάνω-πάνω** να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην **αρχή των απαντήσεών σας** να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: 17.00.

**ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
Fortuna Bona!
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**